

Autoriteit Persoonsgegevens

Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag Hoge Nieuwstraat 8, 2514 EL Den Haag T 070 8888 500 - F 070 8888 501 autoriteitpersoonsgegevens.nl

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media De heer drs. A. Slob Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Datum 27 januari 2021 Ons kenmerk z2020-20574 Uw brief van 1 december 2020

Uw kenmerk WJZ/26174925

Onderwerp

Advies over het concept voor de Wet waarborgen thuisonderwijs

Geachte heer Slob,

Bij brief van 1 december 2020 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor het voorstel van Wet tot wijziging van de Leerplichtwet 1969 en de Wet op het onderwijstoezicht houdende aanvullende voorschriften aan de vrijstelling als bedoeld in artikel 5, onder b, van de Leerplichtwet 1969 (Wet waarborgen thuisonderwijs) (hierna: het concept). Op 17 december 2020 is Hoofdstuk 8 *Gegevensbescherming en privacy* van de toelichting aangevuld.

De AP heeft een opmerking over het concept en adviseert daarmee rekening te houden.

Strekking van het concept

In de huidige situatie moeten de ouders burgemeester en wethouders in kennis te stellen van het beroep op de vrijstelling op grond van richtingbezwaren. De vrijstelling ontslaat de ouders van de verplichting om de jongere bij een school in te schrijven. De huidige wetgeving regelt niet dat aan jongeren voor wie een vrijstelling geldt, vervangend onderwijs moet worden gegeven. De regering ziet het als haar taak om zeker te stellen dat geen enkel kind het recht op onderwijs wordt ontzegd en wil verzekeren dat alle jongeren onderwijs krijgen van voldoende kwaliteit. Daarom worden ouders verplicht aan te tonen dat sprake is van het verzorgen van onderwijs dat aan kwaliteitseisen voldoet en moeten zij een onderwijsplan opstellen, dat zij naar de inspectie moeten sturen. Wanneer de inspectie een verklaring van geen bezwaar afgeeft, kunnen ouders bij de gemeente een beroep doen op de vrijstelling. Vervolgens moeten ouders jaarlijks een onderwijsplan opstellen dat zij naar de inspectie sturen.

Advies

Datum 27 januari 2021 Ons kenmerk

z2020-20574

Uitzonderingsgrond verwerken bijzondere persoonsgegevens

Het concept bevat twee bepalingen over het verwerken van persoonsgegevens waaruit religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken. Dit zijn bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 9, eerste lid, van de AVG.

De eerste bepaling ziet op de kennisgeving van ouders aan het college van burgemeester en wethouders. De Leerplichtwet regelt momenteel dat deze kennisgeving de verklaring moet bevatten dat overwegende bedenkingen bestaan tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen onderscheidenlijk instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden.¹ Het concept voegt daaraan toe dat de kennisgeving ook een omschrijving van de inhoud van de richtingbezwaren moet bevatten.²

Ten tweede wordt aan de Wet register onderwijsdeelnemers toegevoegd dat persoonsgegevens waaruit religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken deel kunnen uitmaken van de vrijstellingsgegevens.³

Het verwerken van bijzondere persoonsgegevens is op grond van artikel 9, eerste lid, van de AVG verboden, tenzij er sprake is van een uitzonderingsgrond als bedoeld in artikel 9, tweede lid, van de AVG. De enige uitzonderingsgrond die in dit geval in aanmerking zou kunnen komen, is onderdeel g:

de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene.

De toelichting moet een onderbouwing bevatten van de toepasselijkheid van deze uitzonderingsgrond en de specifieke waarborgen die in dat kader worden betrokken. Daarbij is van belang dat een omschrijving van de inhoud van de richtingbezwaren gedetailleerde gegevens kunnen bevatten over de religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen van de betrokkenen. Dit levert per definitie een grotere inbreuk op op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen ten opzichte van de huidige verklaring. Beoordeeld moet worden of deze grotere inbreuk nog in evenredigheid staat met het nagestreefde doel.

De AP adviseert om de uitzonderingsgrond te onderbouwen in de toelichting.

Openbaarmaking van het advies

¹ Artikel 8, eerste lid, van de Leerplichtwet 1969.

² Artikel I, onder D, van het concept. Volgens de toelichting wordt de leerplichtambtenaar hierdoor beter in staat gesteld om te beoordelen of de bedenkingen de richting van het onderwijs betreffen (p. 16).

³ Artikel III, onder B, van het concept. Deze gegevens worden uitsluitend verstrekt aan de inspectie ten behoeve van het toezicht.

Datum Ons kenmerk 27 januari 2021 z2020-20574

De AP is voornemens dit advies openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl zodra de tekst van het (gewijzigde) concept openbaar is. De AP verneemt graag het moment waarop openbaarmaking wordt verwacht, zodra dit bekend is.

Hoogachtend, Autoriteit Persoonsgegevens,

drs. C. E. Mur Bestuurslid